

Problematika zaposlovanja

Pomanjkanje delavcev postaja vse večji problem in resna ovira za tekoče izvrševanje planskih nalog, zato menim, da moramo temu problemu posvetiti večjo pozornost in pravočasno predvideti ustrezne akcije za reševanje te problematike.

Zakaj naenkrat pomanjkanje delavcev?

Pregled gibanja zaposlenih v petletnem obdobju nam daje določen odgovor na to vprašanje.

kranjskih podjetij (Iskra, Planika...) Naslednje leto se je fluktuacija še nadalje povečala preko 10 %, vendar zaradi ukinitve naravnega usnja nismo občutili pomanjkanja delavcev, čeprav se je kriza že pričela. V tekočem letu (1971) se fluktuacija nadalje povečuje (13,5 %). Na območju kranjskega zavoda za zaposlovanje pa ni več dobiti zadostnega števila novih delavcev, zato se problem pomanjkanja delavcev iz dneva v dan povečuje.

do konca leta povečalo na 95, ker računamo, da se bo fluktuacija nekoliko zmanjšala v zimskih mesecih. Izpolnjevanje plana zaposlovanja novih delavcev je sicer dosti ugodnejše in znaša prek 90 %, vendar močno zaostajamo pri realizaciji nadomestil za delavce, ki zapuščajo podjetje.

Kako reševati problem pomanjkanja delavcev v bodoče?

Za zagotovitev zadostnega števila za tekoče izvrševanje planskih nalog bo potrebno:

- znižati fluktuacijo,
- razširiti interesno področje za pridobivanje kadra,
- modernizirati strojno opremo,
- izboljšati izkoriščanje delovnega časa.

Od naštetih možnosti se mi zdi najbolj učinkovita in tudi najresnejša prva. Iz že prej navedenega je razvidno, da nam največje težave pri zaposlovanju povzročata fluktuacija. Letno moramo na novo zaposliti preko 300 delavcev na račun fluktuacije, medtem ko na samo povečanje odpade dobra polovica (189).

Na znižanje fluktuacije lahko vpliva več dejavnikov, in sicer:

- povečanje osebnih dohodkov (seveda le s povečano produktivnostjo),
- enotno izvajanje pravilne kadrovske politike, od direktorja podjetja, kadrovske službe do slehernega vodstvenega delavca,

— izboljšanje medsebojnih odnosov,

— večja skrb za reševanje osebnih problemov,

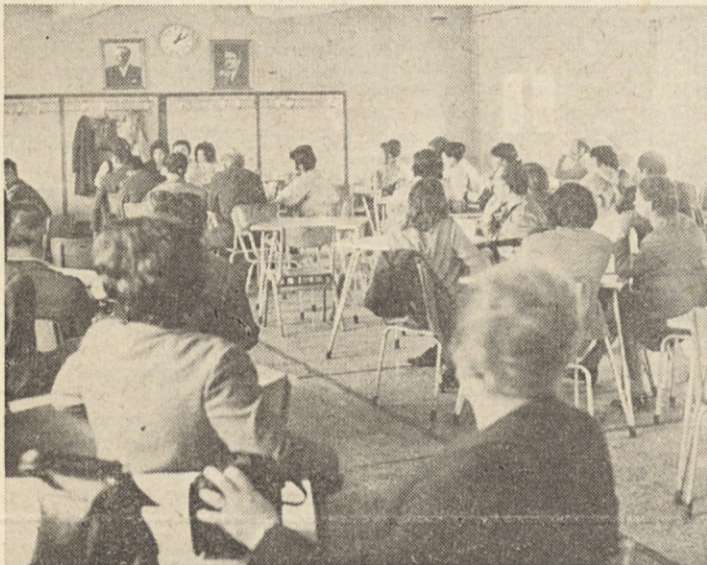
— itd. Menim, da na tem področju ni dovolj storjenega in da na znižanje fluktuacije lahko v določeni meri vplivamo vsi.

Ob razširitvi interesnega področja, od koder bi dobili potrebne delavce, je treba istočasno misliti tudi na reševanje stanovanjskih zadev za te ljudi, kot posebno nujna se kaže zgraditev samskega doma. Vsa naša načrtovanja o na-

daljnem razvoju podjetja so dokaj smela in strokovno utemeljena z vseh strani, na izgradnjo potrebnih stanovanj za na novo zaposlene pa običajno pozabljamo ali pa nam že kar v fazah izgradnje »zmanjka špage« za tako imenovani »družbeni standard« zaposlenih.

Tudi ostalih dveh možnosti pridobivanja ali odkrivanja rezerv delovne sile ni zanemarjati. Menim, da se tu pa tam še skrivajo določene rezerve, ki bi nam v kombinaciji z zniževanjem fluktuacije in boljšo obdelavo trga delovne sile lahko uspešno pomagale pri reševanju problematike pomanjkanja delavcev.

ZDRAVKO KORENCAN

Veliko truda bo potrebno, da bomo uresničili naloge. Ob vsem tem pa se moramo zavedati, da je to, torej uresničitev, odvisna predvsem od nas samih in da bomo koristni imeli predvsem mi sami.

GIBANJE ZAPOSLENIH V LETIH 1967 — 1971

leto	novozaposlenih	odšli	povečano število zaposlenih
1967	183	132	+ 56
1968	199	106	+ 93
1969	403	182	+ 221
1970	328	301	+ 27
1971 (9 mes.)	335	278	+ 57

Ta pregled gibanja zaposlenih nam kaže, da smo do leta 1969 letno zaposlili do 200 delavcev in da je letno zapustilo podjetje nekaj nad 100 delavcev. Fluktuacija delavcev je bila minimalna in je znašala okrog 5 %.

V letu 1969 se je fluktuacija povečala na 7,5 %, vendar pomanjkanje delavcev ni bilo tako občutno, ker je bilo na območju Kranja še dovolj nezaposlenih delavcev in ker so bili osebni dohodki v Savi še sorazmerno višji kot v večini

Kakšna so odstopanja pri planu zaposlovanja v tekočem letu?

Plan zaposlovanja za leto 1971 predvideva povečanje zaposlenih za 189 (brez rezerve). Po srednjeročnem planu predvidevamo v letih 1971 — 1975 letno povečanje za povprečno 220 delavcev. Letos smo pri 335 na novo zaposlenih v devetih mesecih uspeli povečati skupno število zaposlenih le za 57. Predvidevamo, da se bo to število

Kako bomo delali v prihodnje, je zanimalo tudi sodelavke kadrovske službe. Med razpravo so postavile več vprašanj in mnenj.

Delavci imajo pravico in dolžnost biti seznanjeni o razvoju svojega podjetja. Te dni so bili po delovnih enotah sestanki, na katerih so bili delavci seznanjeni s perspektivnim razvojem naše tovarne. Posnetek je iz SVI-ja.

O nelikvidnosti

Likvidnost je možnost gospodarskih subjektov (podjetij), da poravnajo svoje zapadle obveznosti do posojilodajalcev, dobaviteljev, družbe in kolektiva.

V razvito tržno gospodarstvo je vgrajen ekonomski mehanizem, ki samodejno odpravlja vsa žarišča nelikvidnosti. Kdorkoli ne more ob zapadlosti plačati svoje obveznosti, pride v stečaj. Nelikvidnost se posploši na širši del nacionalne ekonomije le v krizni fazi gospodarskega ciklusa.

Nasprotno splošna nelikvidnost jugoslovanskega gospodarstva v permanentni konjunkturi in ob visoki stopnji gospodarske rasti in inflacije postaja zakonitost, ki jo na Zahodu tudi imenujejo »jugoslovanski fenomen«.

Vzrokov za nelikvidnost je več in izhajajo tako iz gospodarske kot negospodarske sfere.

● Dovoljujemo, da podjetja, ki stalno delajo z izgubo, ne gredo v likvidacijo.

● Mnoge investicije nimajo zagotovljenih celotnih investicijskih sredstev in s tem napihujemo rentabilnost.

● Trgovina z zadrževanjem plačil investira svoj razvoj s kapitalom proizvodnih podjetij.

● Proračunska potrošnja že vsa leta nazaj presega sorazmerno visoke proračunske dohodke.

Ugotavljajo, da znašajo celotna negativna salda (presežek dolgov nad terjatvami) že 12 do 16 milijard novih din, kar je pravzaprav presežek potrošnje in glavni vir inflacije.

Pred leti je zvezni izvršni svet skušal odpraviti problem nelikvidnosti s kliringom (poravnava med-

podjetniških obveznosti in terjatev). Nelikvidnost se je začasno zmanjšala, ker pa s tem niso bili odpravljeni vzroki, je do danes dosegla obseg, ki onemogoča normalno poslovanje tudi najboljših podjetij.

Vlada obljublja, da bo sedanjo perečo gospodarsko situacijo (rekorden deficit v zunanjetrgovinski bilanci, zastrašujoča stopnja inflacije, nelikvidnost) ozdravila s paketom stabilizacijskih ukrepov.

Kaj lahko pričakujemo od njih? Upravičena je bojazen, da bodo ukrepi kratkoročnega značaja. Stabilizacijski ukrepi bodo učinkoviti le, če bodo vgrajeni v ekonomski mehanizem, ki bo avtomatsko izločeval vsa žarišča gospodarske nestabilnosti. Drugi pogoj učinkovitosti je medsebojna pogojenost in usklajenost vseh stabilizacijskih ukrepov.

Vlada ima za likvidacijo nelikvidnosti na razpolago različne ukrepe.

Z uvedbo kliringa bi se poravnale medpodjetniške obveznosti in terjatve. Variante so pri poravnavi negativnih saldov. Najslabša možnost je pokritje z emisijo denarja. Učinkovitejša je druga možnost!

Družbenopolitične organizacije naj bi svoje dolgove poravnale z emisijo obveznic. V prihodnjih letih zapadle obveznosti bi plačale z bodočimi proračunskimi dohodki. Težji problem je odprava negativnih saldov podjetij. Rigorozen in sistemsko nesprejemljiv ukrep je, da podjetja, ki delajo z izgubo, gredo v stečaj. Verjetnejša je varianta, da se ta podjetja sanirajo, toda kje med ostalimi podjetji in poslovnimi bankami najti zavzetega, ki bi financiral sanacije.

Katerkoli ukrepe bo vlada predložila, posledica bo zmanjšana potrošnja na vseh nivojih.

KEPIC ANTON, dipl. oec.

OBVESTILO

Te dni je kadrovska služba razposlala v vse delovne enote dva pravilnika — o varstvu pri delu in o izobraževanju — ter dva organizacijska predpisa — o opravljanju poskusnega dela in usposabljanju ter o delovnem času in delovni disciplini.

Analiza stanovanjskih razmer savčanov

Do 1. decembra letos je v kamps tem seveda tudi slabše plačana delovna mesta.

Visoke najemnine — za slaba stanovanja?

Naslednji podatek, ki nas je zanimal, so bile stanovanjske razmere 74 prosilcev ter število družinskih članov. Iz analize je bilo razvidno, da 50 ali 2/3 delavcev živi v privatnih stanovanjih kot podnajemniki, 24 ali 1/3 prosilcev pa stanuje v družbenih stanovanjih. Za delavce, ki stanujejo v privatnih stanovanjih kot podnajemniki, je značilno, da za zelo slaba in nezdrava stanovanja plačujejo visoke najemnine. Kmetje in drugi lastniki privatnih hiš zahteva za sobo brez ustreznih sanitarij tudi do 300 din na mesec.

Tudi dohodek na člana družine pokaže zanimivo sliko. Z ozirom na sedanje življenjske stroške menimo, da so tisti delavci, ki imajo osebni dohodek na družinskega člana izpod 700 din, socialno ogroženi, zato so upravičeni do brezplačne dodelitve stanovanja. Od 74 prosilcev ima polovica manjši osebni dohodek kot 700 din, 19 delavcev je na meji med 700 in 800 din. Tudi od teh skoraj ne moremo pričakovati denarne udeležbe pri nakupu stanovanja, ker je navedeni popreček še vedno nizek.

Podatki, ki smo jih navedli za kategorijo 74 delavcev, dajejo naslednje zaključke:

Kletna stanovanja

● Delavci, ki so vložili prošnje za brezplačno dodelitev stanovanja, predstavljajo za podjetje težak stanovanjski in tudi socialni problem. Podatek, da je 2/3 prosilcev nekvalificiranih delavcev z osebnimi dohodki, ki so pod poprečjem osebnih dohodkov podjetja, zgovorno potrjuje, da smo imeli v preteklosti premalo posluha za reševanje stanovanjskih problemov nekvalificiranih delavcev.

● Stanovanjske razmere večine prosilcev so tako hude, da ogrožajo zdravje prosilca in njegove družine, saj veliko delavcev živi z družino v eni sobi, kletnih stanovanjih, v starih in vlažnih kmečkih hišah itd. Prav posebno pa je zaskrbljujoč podatek, da je med 74 prosilci kar 21 delavec, ki so v podjetju zaposleni več kot 15 let, pa še nimajo rešenega stanovanjskega problema.

● Razen nekaj izjem, so podatki o osebnih dohodkih prosilcev in dohodku na člana družine pokazali, da so prosilci, ki so vložili prošnje za brezplačno dodelitev stanovanja, dejansko upravičeni do tega.

To je dobro!

Pomanjkanje družbenih stanovanj in hude stanovanjske razmere posameznikov so pripomogle, da so delavci z boljšimi osebnimi dohodki prišli do prepričanja, da ne bodo dobili stanovanja, če pri tem ne bodo sami prispevali določenih sredstev. Rezultat spremenjene miselnosti delavcev je v tem, da je 58 članov kolektiva vložilo prošnje za odkup stanovanja. Med njimi je tudi 16 delavcev, ki že sedaj stanujejo v stanovanjih, last našega podjetja, ker pa so jim zaradi povečanja družine postala sedanja stanovanja premajhna, so se odločili, da odkupijo večje stanovanje, sedanja stanovanja pa bodo prepustili socialno ogroženim delavcem, ki nimajo denarja za odkup novih stanovanj, osebni dohodek pa jim ne dovoljuje, da bi lahko plačevali najemnino za novo stanovanje.

Ker so zanimive tudi ugotovitve o stanovanjskih, socialnih in ekonomskih razmerah 58 prosilcev, ki so vložili prošnje za odkup stanovanja, bomo v nadaljevanju opozorili na posamezne značilnosti omenjene kategorije prosilcev.

Tisti, ki so na boljših delovnih mestih, le s svojim prispevkom do stanovanja!

Brez dvoma je zanimiv podatek, da je od 58 prosilcev za odkup stanovanja samo 5 zaposlenih na nekvalificiranih in priučitvenih delovnih mestih, vsi ostali pa na poklicnih, tehničnih in inženirskih delovnih mestih. Omenjeni podatek zgovorno dokazuje, da se delavci s poprečnimi in višjimi osebnimi dohodki zavedajo, da v bodoče za njih ne bo na voljo brezplačne dodelitve stanovanj.

Zanimiv je tudi podatek, da je več kot polovica delavcev, ki želijo odkupiti stanovanje, mlajših, saj so v podjetju zaposleni manj kot 10 let. V skupini delavcev, ki so v podjetju zaposleni več kot 10 let, pa je največ takih, ki že imajo tovarniška stanovanja, sedaj pa želijo z odkupom in seveda lastno denarno udeležbo rešiti svoj stanovanjski problem.

Tudi stanovanjske razmere precejšnjega števila delavcev, ki želijo stanovanje odkupiti, so precej hude, saj jih 19 ali 1/3 živi z družino v eni sobi. To so predvsem mlajši ljudje, ki so še kot samci dobili pri privatnikih sobo, potem so se poročili, osnovali družino, sedaj pa nujno rabijo večje stanovanje. Omenjena kategorija prosilcev ima tudi največ problemov z lastniki stanovanj, ker jih le-ti poskušajo na vse načine izseliti, ker ne marajo tujih družin z majhnimi otroki pod svojo streho.

Podatki o višini osebnih dohodkov prosilcev za odkup se bistveno razlikujejo od višine osebnih dohodkov socialno ogroženih delavcev, ki so vložili prošnje za brezplačno dodelitev stanovanj. Manjše osebne dohodke kot je poprečni osebni dohodek podjetja,

družinskega člana, saj samo za 7 delavcev lahko rečemo, da imajo tako nizek osebni dohodek na družinskega člana, da je vprašljivo, če bodo lahko plačevali visoko anuiteto za odkupljeno stanovanje, poleg tega pa še vse ostale stroške uporabe stanovanja (centralno ogrevanje, elektrika, voda itd.).

Tudi podatki, ki smo jih navedli o prosilcih, ki želijo stanovanje odkupiti, opozarjajo na naslednje značilnosti:

— med kvalificiranimi delavci, tehniki in delavci z višjo in visoko izobrazbo, se je že utrdilo prepričanje, da od podjetja ne morejo pričakovati stanovanja, če pri tem ne bodo prispevali tudi svoja sredstva;

— stanovanjske razmere večjega števila prosilcev za odkup so zelo hude. Se vedno jih polovica živi v privatnih sobah, starih kmečkih hišah ali pa se stiskajo s svojo družino pri starših, kjer imajo ponavadi samo eno sobo ali pa še tega ne. Med njimi so tudi strokovnjaki, ki so podjetju nujno potrebni;

— vse več delavcev, ki že sedaj stanujejo v stanovanjih, last podjetja, želi odkupiti novo stanovanje. V preteklosti so se taki delavci večinoma odločali za gradnjo svoje hiše, v zadnjem času pa se individualna gradnja zaradi visokih cen zemljišča in gradbenega materiala nekoliko zmanjšuje.

Leta 1972 63 stanovanj

Kot smo že uvodoma zapisali, bo prihodnje leto v jeseni na voljo 38 stanovanj za odkup in 25 stanovanj za socialno ogrožene delavce. Ker bodo odkupili stanovanja tudi delavci, ki že sedaj stanujejo v stanovanjih, last podjetja, bo tako na voljo za socialno ogrožene delavce skupno 41 stanovanj. Če k tej številki prištejemo še 38 stanovanj, ki bodo prodana članom kolektiva, bomo imeli prihodnje leto v jeseni skupno 79 stanovanj.

V stanovanjskih provizorijah na Stari cesti so skrajno težki pogoji za bivanje. V prihodnjem letu pa bodo tudi te podrti, sedanji prebivalci pa bodo dobili druga stanovanja.

Od 132 delavcev je 58 delavcev v prošnji izrazilo željo, da bi odkupili stanovanje pod pogoji, ki so določeni v pravilniku, 74 delavcev pa je v prošnji navedlo, da imajo tako nizke osebne dohodke na družinskega člana, da stanovanja ne morejo odkupiti, zato želijo dobiti stanovanje brezplačno. Strokovna služba se je odločila, da se v analizi ločeno obravnava prošilci, ki želijo stanovanje odkupiti, in ločeno prošilci, ki želijo dobiti stanovanje brezplačno, bolj številna. Najprej nekaj besed o stanovanjskih, socialnih in ekonomskih razmerah omenjene skupine 74 delavcev.

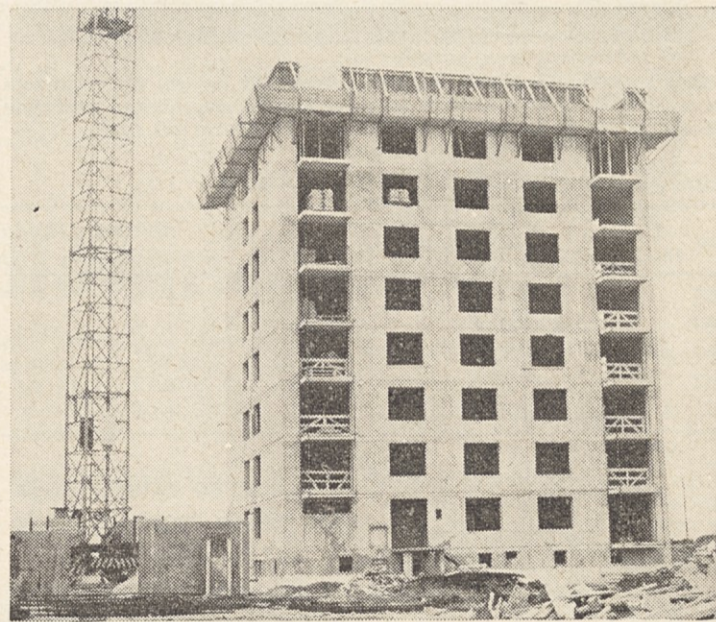
Osebni dohodek in stanovanjske razmere

Eden od zelo važnih momentov, ki vpliva na to, ali bo delavec zaprosil podjetje za brezplačno dodelitev stanovanja, je osebni dohodek prosilca in dohodek na člana njegove družine. Poprečni osebni dohodek podjetja je znašal za prvo polletje letos cca 1600 din. Od 74 prosilcev, ki želijo stanovanje brezplačno, pa jih kar 2/3 zasluži manj, kot je poprečje osebnega dohodka podjetja, samo 11 delavcev pa zasluži več kot 1700 dinarjev.

Kako brezplačno do stanovanja?

V analizi nas je najprej zanimalo, na kakšnih delovnih mestih so zaposleni delavci, ki želijo dobiti stanovanje brezplačno. Ko smo zbrali podatke, smo ugotovili, da jih več kot polovica, ali točneje 41, dela na nekvalificiranih in priučitvenih delovnih mestih, 30 prosilcev pa na poklicnih delovnih mestih. Za brezplačno dodelitev stanovanja sta zaprosila samo dva delavca, ki zasedata tehnično delovno mesto, in en delavec, ki zaseda inženirsko delovno mesto. Omenjeni podatki nam povedo, da imamo v podjetju še precejšnje število prosilcev za stanovanja, ki zasedajo nekvalificirana in

ODOBRENA IN PORABLJENA SREDSTVA V LETU 1971	
— za nakup stanovanj v blokih	2.239.000.— ND
— za individualno gradnjo skupno za stanovanjsko izgradnjo	1.250.000.— ND
	3.489.000.— ND
Regresi članom kolektiva	1.700.000.— ND
Regresi za upokojeince	100.000.— ND

Z razpoložljivimi stanovanji v letu 1972 bodo rešeni stanovanjski problemi delavcev, ki stanujejo na Stari cesti. Takšna perspektiva je zanje vsekakor razveseljiva. Ta stolpič jim bo nudil varno zavetje.

to je 1600 din, ima samo 10 delavcev, večje osebne dohodke kot 2000 din pa ima skoraj polovica delavcev.

Podobni podatki so tudi pri poprečnem osebnem dohodku na

Posebna tričlanska komisija je predlagala odboru seznam delavcev, ki naj bi prišli v poštev za odkup in brezplačno dodelitev stanovanj v letu 1972. Komisiji je uspelo z različnimi zamenjavami pripraviti predlog v tem smislu, da bo z 79 razpoložljivimi stanovanji ugodno rešeno 94 prošelj. V letu 1973 pa bo treba omogočiti odkup stanovanj 20 prosilcem, ki želijo odkupiti stanovanja na Planini, ter brezplačno dodeliti stanovanja 18 socialno ogroženim delavcem.

Ker so samoupravni organi podjetja že sprejeli sklep, da se do leta 1975 naroči na kompleksu Planina 104 stanovanja za odkup in brezplačno dodelitev, upamo, da bomo po letu 1973 lahko sproti reševali stanovanjske probleme tistih članov kolektiva, ki bodo živel v slabih stanovanjskih razmerah.

FRANC DOLENC

Naš poklicni gasilec demonstrira gasilne aparate, njih uporabo in delo z njimi. Dolžnost vsakega člana kolektiva je, da zna z njimi v primeru nesreče pravilno postopati. Z udeležbo na teh vajah smo le delno zadovoljni, in sicer zaradi tega, ker je obisk strokovnih delavcev zelo slab.

Kaj delajo v razvojno-tehnološkem inštitutu?

Naš razgovor

Dr. Lev Premru, direktor in dipl. inž. Jan Renata, preds. sveta delovne enote skupno poročata o problemih, ki so vezani na delo RTI.

Ni boljše osnove za »objektivno kritiko« kot je nepoznavanje ali neinformiranje o stvari. To je prastara resnica, zato smo se v naši socialistični samoupravni družbi dogovorili o pomembnosti medsebojnega spoznavanja in informiranja. Zato da bi poznali delo drugega in ga cenili — če je potrebno, pa kritizirali. Zato, da bi bilo boljše. Vedno pa, žal, ni tako.

Konkretno pa... presodite sami! Danes objavljamo kratek, zgoščen pregled, kaj delajo v razvojno-tehnološkem inštitutu. Sogovornik je bil dr. LEV PREMURU, direktor službe.

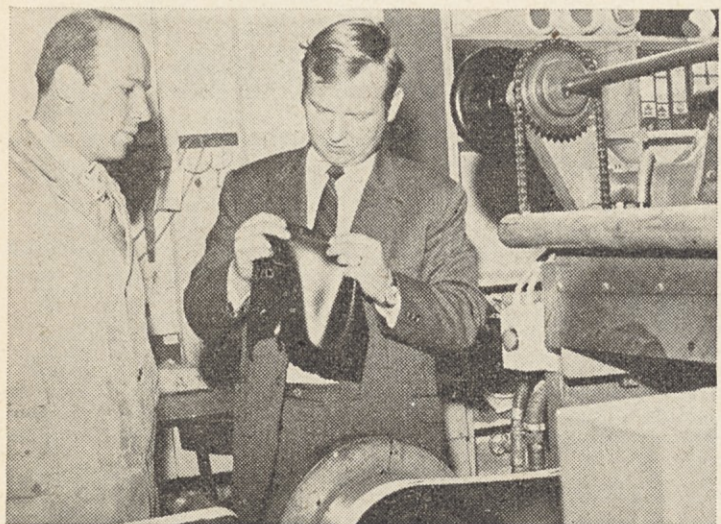
● *Dr. Premru, kaj pomeni razvojno-tehnološki inštitut v sklopu tovarne?*

Želel bi podati kratek pregled dela razvojno-tehnološkega inštituta v zadnjih nekaj letih. Vedeti je treba, da razvojno-tehnološki inštitut brez sodelovanja vseh služb in enot, predvsem pa brez skupnega dela s službo vzdrževanja in investicijske izgradnje, ne bi mogel uspešno izpeljati nalog. Zato je potrebno vse rezultate gledati kot uspeh skupnega dela strokovnih služb in delovnih enot.

● *Po tem, koliko so delavci razvojno-tehnološkega inštituta v proizvodnji, bi sodil, da imate veliko dela.*

Štirideset delavcev razvojno-tehnološkega inštituta na diplom-inženirskih delovnih mestih dokonča letno nad 1000 delovnih nalog. Razmerje nalog se premika od 46 % tehnoloških, 28 % razvojnih in ostalih v letu 1969 na 39 % tehnoloških, 33 % razvojnih in ostalih v letu 1970. To razmerje je v letu 1971 še bolj v korist razvojnih nalog.

(tehnološka naloga = vezana na obstoječo proizvodnjo, razvojna naloga = razvijanje novega izdelka).

Razvojna skupina za umetno usnje je v zadnjih dveh letih razvila 45 novih vrst umetnega usnja. Na sliki: dipl. inž. Janez Bohorič in tehnik Konrad Kuri

zahteva predvsem izredne strokovne napore, ker je kupljeno tehnologijo treba prilagoditi danim strojnim napravam, energetskim virom in izvorom surovin. Naloga je bila konec leta 1968 uspešno zaključena in rezultate lahko beležimo v letu 1969 s 17 % povečanjem proizvodnje diagonalne pnevmatike, kar finančno pomeni cca 2 milijardi.

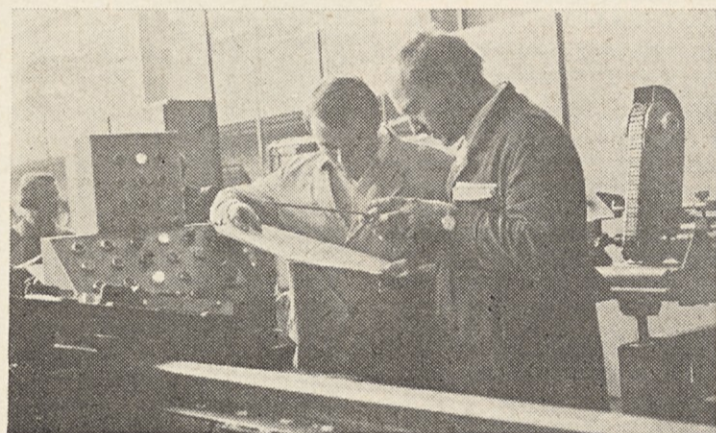
● *Savska radialna pnevmatika?*

Konec leta 1968 so se pričela uresničevati razmišljanja o uvedbi radialne pnevmatike. Kupljena je bila poskusna oprema in konec leta 1971 bodo na trgu prvi savski radialni plašči za osebne avtomobile; ta proizvodnja bo dosegla v letu 1972 cca 40.000 komadov, kar poveča realizacijo za več kot pol milijarde SD. Istočasno pa potekajo razgovori z inozemskim partnerjem o skupnih naložbah v radialno pnevmatiko, kar predstavlja osnovo za pospešen razvoj Save v naslednjih letih.

● *Poleg operativnega dela v proizvodnji, pa gotovo skupina strokovnjakov dela na razvijanju novih izdelkov?*

V zadnjih letih je bilo osvojenih tudi preko 100 novih avtomobilskih plaščev različnih dimenzij in karakteristik. Napravljeni so bili poskusi konstrukcije avtoplaščev z dvema vložkomā, katerih praktično preizkušanje je v zaključni fazi.

Za potrebe delovne enote velopnevmatika je bilo v zadnjih letih razvitih 46 novih izdelkov. Uspešnost razvoja velopnevmatike pa bo vidna šele po dokončani rekon-

Konec leta 1968 so v razvojno-tehnološkem inštitutu začeli uresničevati načrte o uvedbi radialne pnevmatike. Na sliki: dipl. inž. Pavel Munih in dipl. inž. Franc Stern

● *Semperit in Sava?*

V letu 1968 je razvojno-tehnološki inštitut vse sile posvetil uvažanju Semperitove tehnologije. Tudi uvedba poznane tehnologije

strukciji v letu 1972, ko bodo aktivirane vse strojne naprave.

● *Prosim, če vsaj v grobem opišete delo in uspehe posameznih delovnih skupin razvojno-tehnološkega inštituta.*

Razvojna skupina pogonskih elementov je za delovno enoto klinastih jermen razvila celo vrsto novih izdelkov. Najpomembnejša sta razvoj klinastih jermen profila Z za pralne stroje, ki se kot prva dimenzija proizvaja velikoserijsko nad 300.000 komadov letno, in osvojitve ozkih klinastih jermenov profila SPZ x 710, kjer smo z uvedbo nove tehnologije uspeli zagotoviti kvaliteto, ki jo zahteva avtomobilska industrija. Tudi ta proizvodnja že preseže 100.000 komadov letno. Bodoče naloge razvojno-tehnološkega inštituta so predvsem v osvajanju novih dimenzij za potrebe avtomobilske industrije. Razvoj transportnih trakov je z uvedbo RP tkanin izboljšal ekonomiko izdelka. Spremembe vulkanizacijskih pogojev pa omogočajo še cca 40 % povečanje kapacitete, kar pa je vezano z uvedbo nove konfekcijske

naprave, ki bo izdelana v letu 1972. Po končni rekonstrukciji bo ključek navedene akcije doprinesel k brutto realizaciji tovarne cca 400 milijonov SD. Uspešen razvoj neoprenskih in negorljivih transportnih trakov pa je zaokrožil našo ponudbo na tržišču.

Razvojna skupina za cevi in profile je s 140 novimi izdelki v zadnjih letih opravila obsežno delo. Brez dvoma je tudi prispevala svoj delež k povečanju kapacitet v proizvodnji cevi na 2 milijona metrov. Tudi na področju profilov se kaže napredek, saj je osvajanje EPDM ter formiranih profilov že v zaključni fazi.

Razvojna skupina za prevleke je v zadnjih dveh letih osvojila 10

vodnjo za več kot 20 %. Prve akcije za to so bile že pričete, končne rezultate pa bo mogoče opredeliti leta 1972, v katerem bo ta naloga zaključena. Uvedba nove tehnologije injekcijskega brizganja v letu 1971 je prvi korak k modernizaciji tehnologije prešanih izdelkov. Ze v letu 1972 bo delež te akcije cca 300 milijonov SD. Osvajanje novih izdelkov za gradbeništvo (krovnih folij) odpira novo področje proizvodnje in prodaje gumeno-tehničnih izdelkov.

Izredno pozornost je razvojno-tehnološki inštitut v zadnjem letu posvetil problemom standardizacije surovin in zmesi. Rezultati izvršitve naloge bodo razvidni v

Razvojna skupina za pogonske elemente je za delovno enoto klinastih jermenov razvila celo vrsto novih izdelkov. Na sliki: mgr. Ivan Praprotnik

novih zmesi, kar večja maneverski prostor proizvodnje in prodaje za ta obrat.

Na področju oddelkov za lepila, premazovalnice in ročne konfekcije je bilo v zadnjih dveh letih razvitih 73 novih izdelkov. Rezultate tega dela bo mogoče opredeliti po končani preselitvi in rekonstrukciji teh obratov v letu 1972.

Razvojna skupina za umetno usnje je v zadnjih dveh letih razvila 45 novih vrst umetnega usnja. Rezultat nove tehnologije, uvedene v letu 1971, pa je povečanje planske proizvodnje že v letu 1971 za cca 300.000 m² in v primerjavi s planom leta 1971 800.000 m² več v letu 1972, kar predstavlja delež k bruto realizaciji tovarne za več kot 1,5 milijarde SD.

V zadnjih dveh letih smo razvili tudi 34 novih kemičnih izdelkov. Poseben problem predstavlja proizvodnja prešanih izdelkov. Zaradi velikega števila izdelkov ni mogoče prikazati razvoja posameznih. Naloge razvojno-tehnološkega inštituta v zadnjih nekaj letih pa je mogoče opredeliti z naslednjim: s spremembo vulkanizacijskih sistemov je po našem mnenju mogoče povečati proiz-

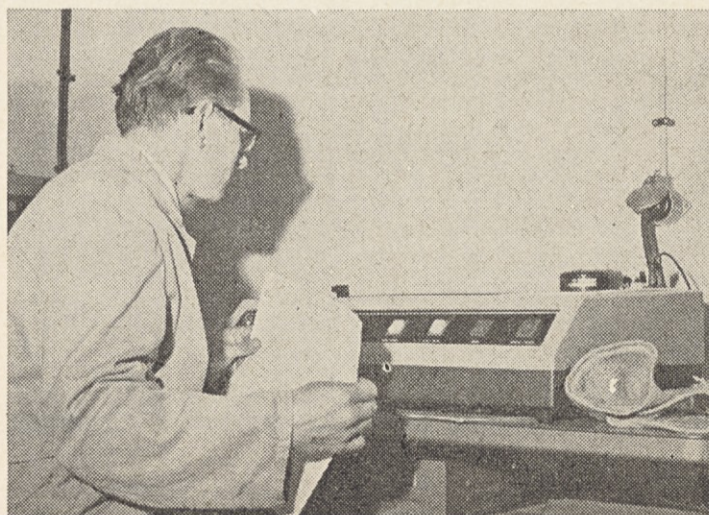
letu 1972 in bodo v končnem obsegu dali finančni rezultat v višini cca 300 milijonov SD.

Navedeni podatki so le grob prikaz dela razvojno-tehnološkega inštituta in vseh služb. Podobna analiza pa kaže prisotnost razvojno-tehnološkega inštituta v vsaki akciji tovarne in je v tako kratkem sestavku ni mogoče podati.

● *Ob vsem naštetem se človek kar zбоji, da se npr. katera od nalog lahko izgubi.*

Vodstvo razvojno-tehnološkega inštituta tudi analitsko spremlja izvrševanje posameznih nalog. Ob tem smo ugotovili, da je rok od začetka naloge pa do redne proizvodnje izredno dolg, tudi za razmeroma nezahteven izdelek. Rok osvajanja je eno leto, pogosteje pa tudi več. Zaradi tega je razvojno-tehnološki inštitut uvedel metodo mrežnega planiranja, ki jo uporabljamo pri realizaciji vseh pomembnejših nalog. Vendar so rezultati analize mrežnih planov pokazali, da rokov osvajanja bistveno ni mogoče skrajšati, ker so čakalni roki med posameznimi de-

(Nadaljevanje na 4. str.)

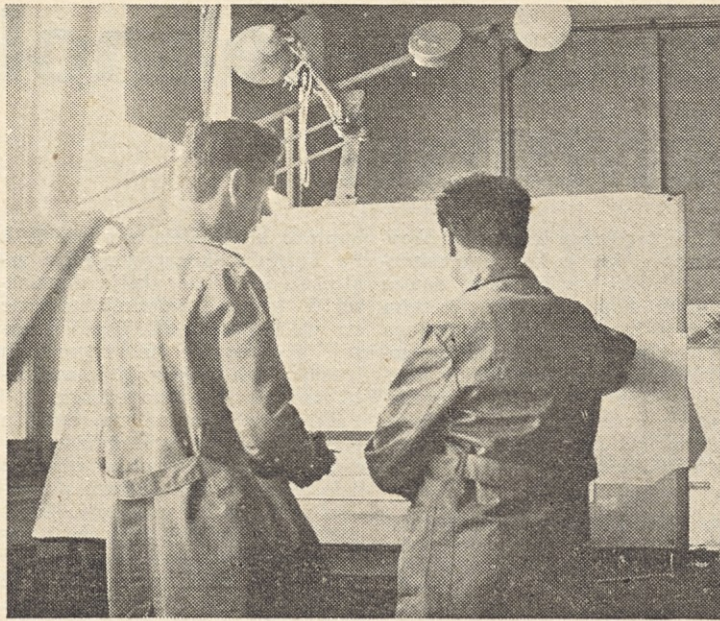
Štirideset delavcev razvojno-tehnološkega inštituta na diplom-inženirskih delovnih mestih konča letno nad 1000 delovnih nalog. Na sliki: dipl. inž. Ivan Škofic

RTI

(Nadaljevanje s 3. strani)

javnostmi izredno dolgi (npr. nabava surovin, nabava orodij, adaptacija strojev, atest kupca itd.).

Ob tej problematiki smo iskali informacije tudi pri strokovnih delavcih izven podjetja. Prišli smo do zaključkov, da rokov osvajanja ne bo mogoče bistveno skrajšati, ker tudi druga sorodna podjetja, tako v inozemstvu kot doma, ne dosegajo krajših. Pač pa se teža razvoja novih izdelkov premika s področja samega razvoja izdelkov na študij trga, ki mora pravočasno zagotoviti signale za začetek osvajanja, tako da je izdelek pravočasno na trgu. Istočasno pa ta zaključek podpira že začrtano politiko naše tovarne, ki zahteva okrepljeno marketing službo, kajti le na ta način bo mogoče zagotoviti uspešen prodor Save na tržišču.

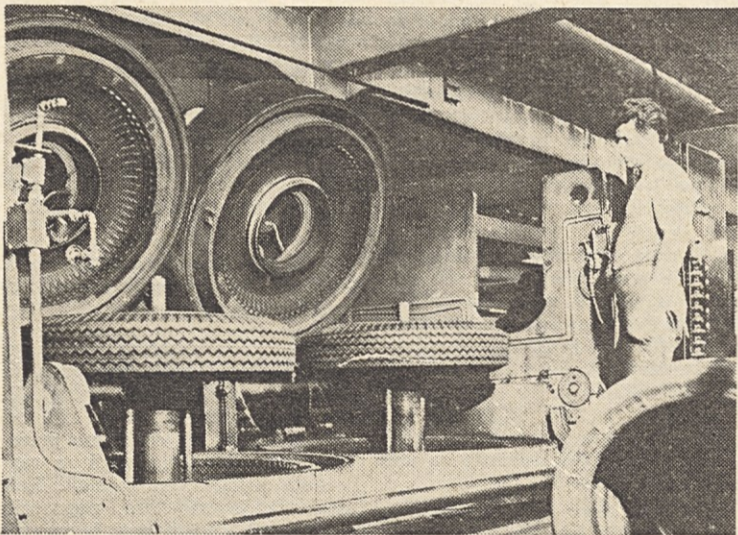
Bodoče naloge razvojno-tehnološkega inštituta so predvsem osvajanje novih vrst avtomobilskih plaščev za potrebe avtomobilске industrije. Na sliki: inž. Ivan Sajovic in inž. Jože Sinkovič

Personalne vesti

V MESECU OKTOBRU 1971
SO SE NA NOVO
ZAPOSILILI:

Janez MARČUN — kofekcioner tovornih avtoplaščev; Milan SMID — transportni delavec; Franc MLAKAR — transportni delavec; Vesna AMBROŽIČ — kofekcionerka ležalnih blazin; Pavel BAJT — transportni delavec; Darinka BAN — kofekcionerka veloplaščev; Stefan BEHEK — pomočnik pri premazovanju blaga; Tatjan BEVK — administrator I; Bojan BOGATAJ — sestavljalac hlačnic; Borislav BOŽIČIČ — pomočnik kofekcionerja spiralnih cevi; Ivan BRČIČ — pomočnik pri brizganju velozračnic; Dragutin BULIČ — pomočnik pri brizganju;

pomoč pri premazovanju blaga; Andrej DRAKSLER — premazovalec tovornega protektorja; Marta ERŽEN — kofekcionerka ležalnih blazin; Draga GAJSER — kofekcionerka ležalnih blazin; Miran GOSAR — kofekcioner potrošniških avtoplaščev; Hamed HODŽIČ — transportni delavec; Stefanija HORVAT — kofekcija veloplaščev; Andrej KEPIC — transportni delavec; Rade KERKEZ — premazovalec potniškega protektorja; Franc KERN — dvoriščni delavec; Slavica KISELAK — kofekcionerka ležalnih blazin; Silvo KONC — transportni delavec; Franc KOŽELJ — odvijalec cevi na jeklenih jedrih; Dragica LALIČ — vulkanizerka velozračnic; Boško MARIČ — kofekcio-

ner tovornih avtoplaščev; Marjan MARKUN — električar II; Andrej MARKUN — transportni delavec; Jurij MOČNIK — skladiščni delavec; Rudolf MOČNIK — skladišč-

nik; Rudolf MOČNIK — skladišč-

V graverski delavnici

ni delavec; Marija OMEJC — kofekcioner ležalnih blazin; Ljubica PEJKOVIČ — kofekcionerka veloplaščev; Stanislav PERČIČ — vodja gradbeno mizarske enote; Jože PINTAR — vzdrževalec II; Janez PRESEREN — stažist; Stanislava SELINŠEK — kofekcionerka veloplaščev; Sonja SMREKAR — kofekcionerka veloplaščev; Anuša SOKLIČ — administrator II; Jovica STOJANOVIČ — premazovalec potniškega protektorja; Ljubiša STOJANOVIČ — premazovalec potniškega protektorja; Dinke SUŠA — pomočnik sestavljalca hlačnic; Stanislav SARHAN — premazovalec potniškega protektorja; Anton SEMRL — transportni delavec; Marjan SKULJ — premazovalec potniškega protektorja; Jože TOMAZIN — kurir; Ciril VIDMAR — tehtalec III; Franc VRANKAR — pomočnik pri brizganju cevi na gumijastih jedrih; Jože ZUPAN — orodjar III.

V MESECU OKTOBRU 1971
PA SO PODJETJE
ZAPUSTILI:

Darinka BAN, Danica STOJANOVA, Dušan KOS, Milan ČAGRAN, Mijedin MUSIJA, Kadri BERISHA, Majda BOHINC, Alojz KLANDER, Bogomir GAJSER, Alojz JAKŠA, Francka BRESAR, Stanislav MODIČ, Franc KOŽELJ, Ljubiša STOJANOVIČ, Valentin BROLIH, Ludvik MEKUC, Mira-Bogomira SKANDRA, Boris SREMAC, Zdenka KUNCIČ, Jelka LAKNER, Tomislav TODOROV.

VSEM NOVOZAPOSLE-
NIM ŽELIMO DOBRO
POČUTJE MED NAMI,
PRI DELU PA VELIKO
USPEHOV

Kongres psihologov na Bledu

V dneh od 13. do 17. oktobra je bil na Bledu pod pokroviteljstvom tov. Staneta Kavčiča IV. kongres psihologov SFRJ. Kongresa se je poleg uglednih družbenopolitičnih delavcev in akademikov udeležilo tudi več kot 550 psihologov iz vse Jugoslavije.

Tov. Aleksander Stojanovič, industrijski psiholog iz našega podjetja, ki je prisostvoval kongresu, je za naslednjo številko pripravil informacijo o temi, ki je zanimiva tudi za naše podjetje. Naslov članka je POGOJI DELA — TEMPERATURA.

Žal v tej številki nismo mogli objaviti več sestavkov, ki smo jih obljubili zadnjič, kajti nekateri avtorji, ki bi jih morali pripraviti, so bili odsotni, drugi pa zaradi preobilice dela niso utegnili pisati za glasilo.

»Tov. urednik!

Ponovno se vam oglašam iz našega glavnega mesta. Iztekajo se mi zadnji dnevi vojaščine, zato se vam lepo zahvaljujem za časopis, ki mi je skrajšal marsikatero sicer dolgo uro in me sproti občeščal o uspehih v tovarni. Pozdravljam vse sodelavce iz elektrodela, posebno pa tov. Janšo in tov. Tavžlja.

Marjan Markun.«

Dragi Marjan!

Ko bo izšla tale naša številka glasila, boš ti verjetno že med nami, svojimi sodelavci. Želimo ti kar najboljšo počutje!

Z lepo razglednico se nam je oglašil tudi vojak Janez Košnjek, v. p. 9786 iz Delnic. Takole na kratko je napisal:

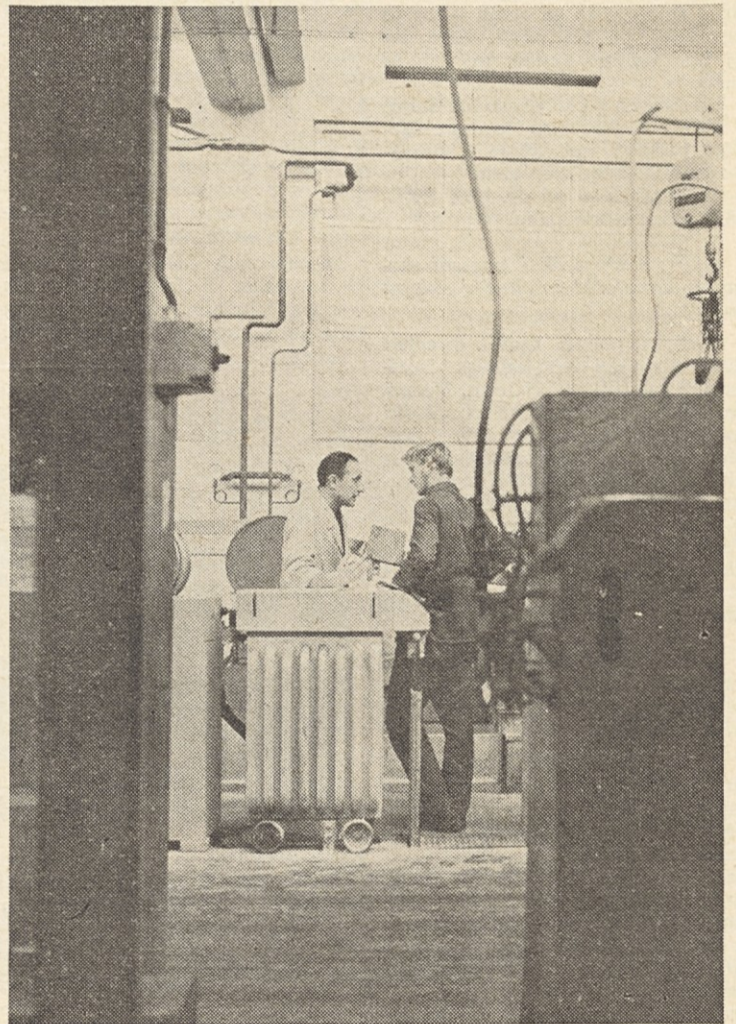
»Prejmite prav lepe pozdrave od vojaka Janeza. Prosim, če mi pošljate savski časopis na moj novi naslov.«

V prihodnji številki

Človeku se zdi, da so razprave o težavah gospodarstva dolge kot jara kača. Eden vodilnih jugoslovanskih tednikov se je prav gotovo prvi opogumil in objavil daljši sestavek o nasilnem odvzemanju denarja delovnim organizacijam. V članku so opisani konkretni primeri, kako banke ali druge (večinoma) zvezne ustanove, na preprost ali diplomatski način pridejo do denarja, ki ga ustvarjajo v delovnih organizacijah in koder zaradi velikih dajatev često prihajajo v velike težave.

V prepričanju, da vas bo to zanimalo — saj smo o naših notranjih problemih letos že veliko pisali, bomo pripravili dvoje ali trije nadaljevanj.

Smo bili v svojem zapisu z zagrebškega velesajma krivični? Menda pripravljajo v prodajni službi sestanek na katerem bodo obravnavali naš uspeh v Zagrebu. Mislim, da bodo ugotovitve zanimive za ves kolektiv, zato bomo skušali o tem pripraviti popolnejšo informacijo.

Pravilno nagrajevanje, dobri medsebojni odnosi in sistematično uva-
janje v delo — so elementi, ki bi omilili fluktuacijo.

Zahvale

Delavcem valjarne se zahvaljujem za lepo in praktično darilo, ki so mi ga poklonili ob odhodu v pokoj.

FRANC BENEDIČIČ

Najlepše se zahvaljujem socialni službi, sindikalni organizaciji ter sodelavcem za moralno in materialno pomoč ob požaru, ki me je prizadel.

VLADIMIR MARN

Ob nenadomestljivi izgubi dragega moža in očeta JOZETA JERUCA se iskreno zahvaljujem sodelavcem valjarne za denarno pomoč in venec. Zahvaljujem se tudi sindikalni organizaciji in ostalim za izraženo sožalje, posebno tov. Lahu in tov. Marcijanu za poslovilne besede.

ANICA JERUC Z OTROKI